

Buizerd *Buteo buteo* eet antropogeen voedsel

René Riem Vis

Wonend in het buitengebied, zo'n 12 km ten oosten van Heerenveen, heb ik ruim zicht op de (raai)graslanden. Ons huis bevindt zich aan de buitenrand van een territorium van een buizerdpaar. Van het buizerdpaar is de zeer lichte man sinds 2000 present. Hij is daarmee minstens 21 jaar oud. Hij vormt een koppel met een donker intermediair buizerdvrouwtje; zij is zijn derde vrouw. Van 2000-12 was hij gepaard met een donker vrouwtje, vervolgens tot 2016 met een zeer licht vrouwtje. Deze laatste was in de winters van 2016-18 's winters afwezig, maar keerde telkens in het vroege voorjaar terug waarbij ze één keer een jonge (3de kalenderjaar) minnares van haar man de laan uit moest sturen. Deze jonge vrouw bleek later op 1.5 km afstand de vrijgekomen plek van een gestorven buizerdvrouw overgenomen te hebben. Zowel de man als de vier vrouwen dragen een ring. Alleen van het zeer lichte vrouwtje is niet bekend waar en wanneer zij die ring heeft gekregen. Het is helaas niet gelukt om haar te vangen of de ring af te lezen. De andere drie waren als adulte vogels door ons gevangen en geringd. Opmerkelijk was dat het mannetje bij de vangst het uitzonderlijk hoge gewicht van 990 gram had.

Op 22 januari 2019 zag ik vanuit mijn werkkamer op 125 m afstand achter ons huis op geringe hoogte twee kraaien *Corvus corone* en de zeer lichte buizerdman vliegen. Eén van de kraaien had een wit gekleurde, forse prooi in de snavel en werd door de buizerd belaagd. In de korte tijd dat het tafereel mijn aandacht had, liet de kraai zijn prooi in het gras vallen. De buizerd ging direct naar de buit toe en begon het in rap tempo naar binnen te werken (Foto 1). Gezien de manier waarop de Buizerd het verorberde en daarbij ook kruimels liet vallen, kreeg ik de stellige indruk dat de vogel een flink stuk brood aan het verstouwen was.

Nadat de Buizerd klaar was met zijn hap en wegvloog, ben ik snel naar de plek gegaan voordat de kraaien de restanten zouden opruimen. De verzamelde kruimels nam ik mee om thuis te kunnen bekijken (Foto 2). Er was geen andere conclusie mogelijk dan dat er een deel van een kadetje in de krop van de Buizerd was verdwenen.

Hoe lang de Buizerd de kraai had gevolgd, is niet te zeggen. Vermoedelijk had de kraai het broodje uit een tuin opgepikt en gezien de richting van waaruit de vogels kwamen aanvliegen zou de kraai er minstens 200 m mee gevlogen moeten hebben. Een kraai met een grote witte prooi valt op en het formaat van de prooi maakte het voor de Buizerd waarschijnlijk aantrekkelijk om energie te steken in het najagen van de kraai. Het afpakken van voedsel of prooien van andere (roof)vogels is iets wat Buizerds veelvuldig doen.

Foto 1. Buizerd bezig met het eten van brood, afgepakt van een kraai, Jubbega, 22 januari 2019 (Foto: René Riem Vis). *Buzzard eating bread, taken from Carrion Crow, Jubbega, 22 January 2019.*

Foto 2. Resten van een kadetje, oorspronkelijk van Zwarte Kraai maar afgepikt door Buizerd, Jubbega, 22 januari 2019 (Foto: René Riem vis). *Bread crumbs, left-over of a Buzzard's meal after a kleptoparasitic action against a Carrion Crow, Jubbega, 22 January 2019.*

Zover bekend zijn er in Nederland niet eerder waarnemingen gedaan van Buizerds die antropogeen voedsel tot zich namen (zie prooilijsten in de jaaroverzichten in De Takkeling van Bijlsma *et al.* 1996-2019). Zelf heb ik eenmaal bij een controle van een buizerdnest met kleine jongen een flink deel van een droge witte boterham aangetroffen op de nestrand, naar ik toen veronderstelde door één van de oudervogels meegebracht als nestmateriaal en niet als mogelijk voedsel.

In Zwitserland is bij onderzoek naar Rode Wouw *Milvus milvus*, Zwarte Wouw *M. migrans* en Buizerd vastgesteld dat ze allemaal antropogeen voedsel aten. Het betrof bij kaasboerderijen op mestvaalten gedumpte kaasrestanten en brood dat door genoemde vogels ter plekke werd genuttigd óf meegenomen (Rode en Zwarte Wouw) naar het nest met jongen. Nestobservatie met behulp van wildcamera's toonde aan dat naast kaasrestanten ook croissants en pizzaresten werden gegeten door de nestjonge vrouwen. Aan het brood werd meestal alleen wat geknabbeld; het bleef grotendeels op het nest liggen, wellicht te droog en te hard om nog te eten (pers. med. Valentijn van Bergen).

Dank

Met dank aan Valentijn van Bergen en Jan Brinkgreve voor de hulp bij het vangen van de Buizerds en aanvullingen op het artikel.

Summary

Riem Vis R. 2020. Buzzard *Buteo buteo* consuming bread. De Takkeling 28: 78-80.

On 22 January 2019, an adult male Buzzard of at least 21 years old (individually recognizable from ring) chased a food-carrying Carrion Crow *Corvus corone*, which subsequently dropped its prey. The Buzzard descended and immediately started to devour the large whitish prey. Upon its departure food remains on the spot showed that the bird had been eating bread.

Adres: Kikkerbos 3, 8411ML Jubbega, renerv@live.nl